

NÁZEV ŠKOLY	GYMNÁZIUM JOSEFA JUNGMANNA, LITOMĚŘICE, Svojsíkova 1, příspěvková organizace
ČÍSLO PROJEKTU	CZ.1.07/1.5.00/34.1082
NÁZEV MATERIÁLU	VY_32_INOVACE_6A_10_Protokol o rozpuštění Varšavské smlouvy
TÉMA SADY	Dokumenty k českým dějinám po roce 1989
ROČNÍK	4. ročník, oktáva
DATUM VZNIKU	červenec 2013
AUTOR	Petr Bašus

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Protokol o rozpuštění Varšavské smlouvy

Anotace:

Výukový materiál je určený pro výuku nejnovějších českých (československých) dějin v hodinách dějepisu 4. ročníku (resp. semináře z dějepisu).

Skládá se z textu historického dokumentu, námětů k domácí přípravě (vyučující může zadat tyto úkoly již v předešlé hodině, a vytvořit si tak podmínky pro snazší práci s dokumentem i zadanými otázkami) a námětů k rozboru dokumentu i historických souvislostí. Pro hlubší pochopení souvislostí je výukový materiál obohacen o konfrontaci s audiovizuálním dokumentem. Srovnání pak umožňuje plastičtější pochopení doby.

Texty mohou mít žáci vytištěné, nebo s nimi mohou pracovat ve vlastních elektronických médiích (PC, notebooky, tablety...). Učitel je také může promítnout.

Časová náročnost – 1 vyučovací hodina.

Pro maximální využití tohoto výukového materiálu je nutný přístup k internetu.

Protokol o rozpuštění Varšavské smlouvy

Protokol o ukončení platnosti Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci podepsané ve Varšavě dne 14. května 1955 a Protokolu o prodloužení doby její platnosti podepsaného dne 26. dubna 1985 ve Varšavě.

Státy, které jsou smluvními stranami Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci podepsané ve Varšavě dne 14. května 1955, berouce v úvahu hluboké změny probíhající v Evropě, které znamenají ukončení konfrontace a rozdělení kontinentu, hodlající v nové situaci aktivně rozvíjet své vzájemné vztahy na dvoustranném a dle zájmu na mnohostranném základě, připomínající význam Společné deklarace 22 států, které podepsaly Smlouvu o konvenčních ozbrojených silách v Evropě a které prohlásily, že již nejsou nepřáteli a že budou budovat nové vztahy partnerství a spolupráce, rozhodnuty napomáhat postupnému přechodu k celoevropským strukturám bezpečnosti v duchu ujednání dosažených na pařížském summitu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v listopadu 1990, dohodly se na následujícím:

Článek 1

Smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci, podepsaná ve Varšavě dne 14. května 1955 (dále jen Varšavská smlouva), a Protokol o prodloužení doby platnosti Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci, podepsaný dne 26. dubna 1985 ve Varšavě, pozbývají platnosti dnem, kdy vstoupí v platnost tento protokol.

Článek 2

Strany tohoto protokolu prohlašují, že nemají vůči sobě žádné majetkové nároky vyplývající z Varšavské smlouvy.

Článek 3

1. Tento protokol podléhá ratifikaci.
2. Originál protokolu a ratifikační listiny budou uloženy do úschovy vládě České a Slovenské Federativní Republiky. Vláda České a Slovenské Federativní Republiky bude informovat ostatní strany tohoto protokolu o uložení každé ratifikační listiny do úschovy.

Článek 4

Protokol vstoupí v platnost dnem, kdy bude uložena do úschovy poslední ratifikační listina.

Dáno v Praze dne 1. července 1991 v jednom vyhotovení v jazyce českém, bulharském, maďarském, polském, rumunském a ruském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost. Ověřené opisy tohoto protokolu předá vláda České a Slovenské Federativní Republiky všem ostatním stranám tohoto protokolu.

Za Českou a Slovenskou Federativní Republiku Václav Havel, prezident České a Slovenské Federativní Republiky

Za Bulharskou republiku Želju Želez, prezident Bulharské republiky

Za Maďarskou republiku József Antall, předseda vlády Maďarské republiky

Za Polskou republiku Lech Walesa, prezident Polské republiky

Za Rumunsko Ion Iliescu, prezident Rumunska

Za Svaz sovětských socialistických republik G. I. Janajev, viceprezident Svazu sovětských socialistických republik

Náměty k domácí přípravě:

1. Zopakujte si pojmy – studená válka, NATO.
2. Vyhledejte si základní fakta o Varšavské smlouvě (rok vzniku, členové, účel organizace).
3. Pokuste se zjistit význam následujících osobností v dějinách 20. století – V.Havel, Ž.Želez, J.Antall, Lech Walesa, I.Iliescu, G.I.Janajev.

Náměty k rozboru:

1. Co byla Varšavská smlouva? Kdy vznikla? Proč nesla v názvu slovo „varšavská“?
2. Které státy se staly jejími členy? Co je spojovalo?
3. Jakou úlohu plnila v době studené války? Které ideologie (bloky) stály v době studené války proti sobě? Které instituce je ve vojenské oblasti reprezentovaly?
4. Jak je v dokumentu zdůvodňováno její rozpuštění (ukončení činnosti)?
5. Ve kterém městě bylo dojednáno rozpuštění Varšavské smlouvy?
6. Jakou výjimečnou úlohu v procesu rozpuštění Varšavské smlouvy hrála ČSFR?
7. Zhodnoťte význam rozpuštění Varšavské smlouvy pro ČSFR, Evropu i svět.
8. Dokážete stručně představit jednotlivé politiky podepsané pod Protokolem o rozpuštění Varšavské smlouvy?
9. Které další instituce (symboly „východního bloku“) ukončily svou činnost po roce 1989?
10. Zhlédněte následující filmový týdeník z roku 1968 a uvažujte o „poslání“ Varšavské smlouvy v roce 1968. <http://www.youtube.com/watch?v=qGziq2LXybM>

Zdroje:

VESELÝ, Zdeněk. *Dějiny českého státu v dokumentech*. Praha: Professional Publishing, 2012, s. 756 – 757, ISBN 978-80-7431-064-5.